

Grøn SAMMENHÆNGSKRAFT i Billum

Vi
i NATUREN

GRØNNE
NABOFÆLLESSKABER

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Drømmen om en bæredygtig landsby

– og det gode liv på landet

“Grøn sammenhængskraft i Billum” er et visionært borgerdrevet projekt, der samler otte projekter fra vores udviklingsplan, der alle taler ind i Varde Kommunes vision “Vi i naturen”.

Projektet skaber sammenhæng i udeområderne mellem landsbyens naturlige knudepunkter og binder fællesskabet sammen i en samlet, bæredygtig fortælling.

Centralt for projektet står 11 hektar tidligere landbrugsjord, som Billum Menighedsråd har skænket sognet. Her blev en klimaskov anlagt i 2024 med støtte fra fonde – en drøm fra Billums første udviklingsplan fra 2017.

Mens træerne slår rødder, ønsker vi, at naturområdet skal forplante sig videre ud i byen og invitere byens foreninger, institutioner og borgere med i et levende fællesskab med fokus på natur, fællesskab og bæredygtighed.

Gennem stier og skiltning forbinder vi naturområderne med Billum kirkebys samlingssteder: hal, forsamlingshus, kirke, fribørneby, klub og reparationscafé – samt videre ud mod Billum by og vadehavsnaturen ved Ho bugt via vandreruter.

Vi drømmer om en mangfoldighed af grønne tiltag som: fælles frugtlund, stor bålhytte, naturlig legeplads, sanselabyrinth, shelters, muldtoilet, tarzanbane, naturformidling, “vild med vilje”-cykelbane, kajakklubhus, langborde, motorikområde, kunst og et gavlmaleri på byens skole med vadehavsnatur, fællesskab og FN's Verdensmål som motiv.

Projektet skaber både rum for leg, læring, bevægelse, stilhed, meditation og samvær i naturen – og styrker både lokal identitet og biodiversitet.

Et naturlab og reparationscaféens værksteder bliver platforme for grøn læring og fællesskab, for eksempel ved at bygge pindsvinehuler, holde workshops eller invitere til klimavenlig

fællesspisning.

Vi skal ud i naturen og sanse, lære og blive nysgerrige og fortrolige – i fællesskab blive klogere på økosystemer og biodiversitet. Ro i kajak, moste æbler fra frugtunden eller tage på insektsafari. For vi kan ikke passe på noget, vi ikke kender.

Billum Fribørneby arbejder allerede på, at integrere bæredygtighed og verdensmål i undervisningen og i det pædagogiske arbejde. Igen gennem et tæt samarbejde skal børnene inddrages aktivt i projekterne, så de mærker medejerskab og nysgerrighed over for den natur, de er omgivet af – og en lyst til at passe på den.

Vi drømmer også om at skabe “Verdenshjørnet” – et grønt samlingssted foran vores reparationscafé og delebibliotek med formidling af verdensmål og verdensborgerskab.

Tilgængelighed for alle er et nøgleord i projektet. Foruden lokalområdets borgere vil projektet tiltrække turister, naturinteresserede, børnefamilier på udflugt, kirkegængere, festdeltagere i forsamlingshuset, kyst-til-kyst-vandrere osv.

De mange ideer i “Grøn sammenhængskraft i Billum” er prioriteret og inddelt i etaper, og forskellige foreninger i byen arbejder på at realisere dem.

Alle er det drømme, der taler ind i den samlende fortælling om at bruge og værne om den natur, der omgiver os. At skabe gode rammer til forundring, begejstring og naturdannelse i fællesskab.

Vi tror på, at projektet vil cementere Billum som en landsby, hvor natur, fællesskab og bæredygtighed smelter sammen i et meningsfuldt landsbyliv på tværs af generationer

Vi ser arbejdet med den bæredygtige landsby, som en spirende mulighed for at retænke det gode liv i vandkantsdanmark.

Vi tror, at den samlende fortælling vil styrke bosætningen i Billum og tiltrække særligt børnefamilier. Vi har en ansøgning ude hos Landdistrikternes Fællesråd om Grøn Boligrotation, som vi krydser fingre for går igennem.

Ja, det er store drømme. Men vi mener, at tiden er moden til, at vi tør tænke, bo og leve anderledes.

Måske kan vi starte i Billum? Her lever fællesskabet og foreningsånden i alt fald allerede.

Vi håber, at I vil drømme grønt med os.

Vi
mærker, at vi
er en del af
noget større
i NATUREN

Projektet binder følgende projekter i udviklingsplanen sammen:

Vi
forbinder os
I NATUREN

Vi
leger
i NATUREN

Hvem er vi?

Projektet er et samarbejde mellem følgende foreninger og institutioner i Billum:

Billum Sogneforening

Grønne Nabofællesskaber Billum, Janderup og Oksbøl

Billum Menighedsråd

Billum Reparations- og Håndarbejdscafe

Billum Forsamlingshus

Billum Friskole

Billum Fribørnehave og -Vuggestue

Billum Ungdomsklub

Støtteforeningen for Billum Friskole, SFO, Fribørnehave og -vuggestue

Billum Idrætsforening

Billum Husholdningsforening

Kort over projektområdet

Nyetableret
Klimaskov
(Kirkeskoven)

Frugtlund

Shelter og
bålplads
Landsby-
parken

Billum Kirke

Forsamlingshus

Reparationscave og
verdensmålshjørnet

Hallen

Børnehave &
vuggestue

SFO &
Klub

Skolen

Mødestedet

Grøn
SAMMENHÆNGSKRAFT
i Billum

Kortet viser Billum Kirke

Grøn SAMMENHÆNGSKRAFT i Billum

ETAPE 1

Samler tre projekter i en
fælles ansøgning:

Mødestedet Verdenshjørnet,
Reparationscafe og Ungdomsklub

Verdenshjørnet

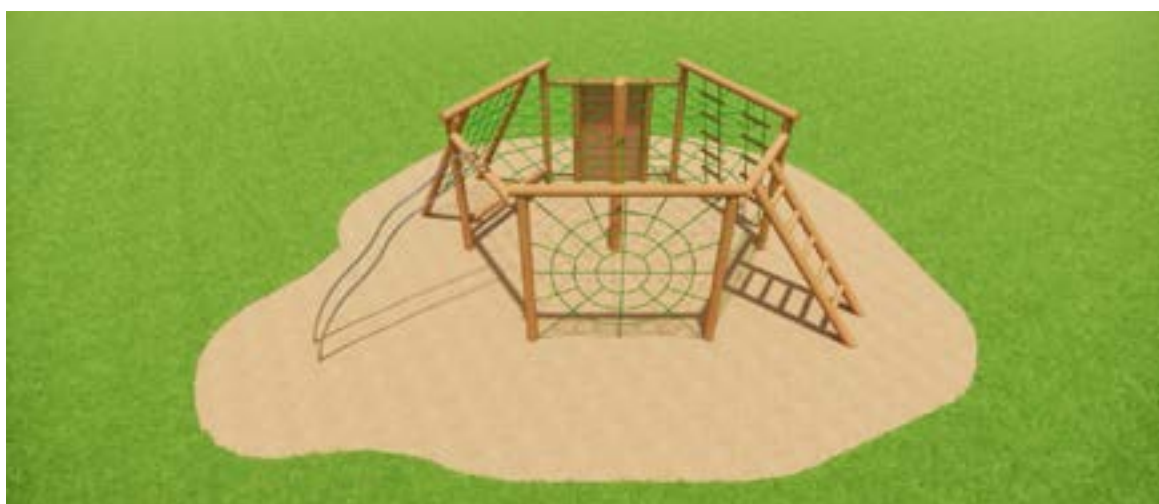
Beskrivelse af projektet og projektets formål

Projektet "Verdenshjørnet og grønne spirer" er et grønt formidlings- og mødested, som skal etableres foran Billum Hallen. Det skal fungere som et samlingssted med fokus på verdensmål, natur, motorik, leg og naturlig læring for både børn og voksne. Området ligger centralt i Billum, hvor mange borgere dagligt færdes i forbindelse med skole, hal, børnehave og vuggestue. Området fungerer som "førstehåndindtryk" for mange nye borgere og skal være med til cementere den grønne tråd i byens værdier – samt Billum som et attraktivt sted at bo.

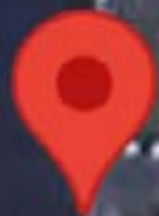
Projektet består af:

- Etablering af nyt område foran hallen: Mødestedet "Verdenshjørnet". Stier forbinder hallen med skole, børnehave og vuggestue.
- Område til at hænge ud før og efter aktivitet i hallen.
- To flagstænger til Friluftsrådets Grønne Spirer-flag og Bæredygtighedsflag, som børnene i børnehaven og vuggestuen arbejder med og som skaber sammenhængskraft til den nyplantede klimaskov og landsbypark på de tidligere boldbaner.
- En barfodsbane med forskellige naturlige materialer som grankogler, sten og bark – hvilket styrker børns sanseintegration, motorik og kropsbevidsthed.
- Naturformidlingsplancher om f.eks. økosystemer, insekter og træer – placeret i børnehøjde, så børnene kan få viden om naturen, før de drager på gåtur i den nyplantede skov.
- 2 klatretårne under de gamle trækrone – et for små børn og et for de større.
- Formålet med projektet er at vække børns nysgerrighed, sanseoplevelser, styrke leg og motorik – og forståelse for natur og bæredygtighed – og at skabe et levende, inviterende rum for verdensmål, fællesskab og læring på tværs af generationer.

Ansøgning: Verdenshjørnet

Ansøgning: Verdenshjørnet

Billum Hallen

gårdvej

Klub

Repara-
tionscafe

Bænke og kummer

Verdensmålssti

Delebibliotek,
bede og hæng-ud
møbler

Flagstænger
Sansebane
Naturplancher

Verdenshjørnet

SFO

Se reparationscafeens
inslag i tv2 i december
2024 via dette link.

[https://www.facebook.com/523262659/
videos/450505494760655/](https://www.facebook.com/523262659/videos/450505494760655/)

Reparationscafe

Beskrivelse af projektet og projektets formål

Projektet er en del af Billum Bys udviklingsplan under projektet "Delebørs og byttebiks". Som etape et startede vi i efteråret 2024 op med Billum Reparations- og håndarbejdscafé, der nu er veletableret med en stabil stab af frivillige, der driver den. Her reparerer og upcycler vi tekstiler, og har nu taget hul på møbelpolstring og reparation af grovere tekstiler. Vi deles om maskiner, værktøj og materialer vi har købt for fondsmidler samt fået doneret.

Den grønne omstilling kræver nye måder at forbruge og leve på. I Billum er vi optagede af hvordan vi kan skabe nye grønne vaner i fællesskab. Når vi mødes og hjælpes ad, kan vi opløfte, ideudvikle og hjælpe en ny kultur og livsstil på vej. Vi behøver ikke alle eje en symaskine mv. – vi kan deles i stedet. Vi ser ikke omstillingen som et afsavn, men som en mulighed for at skabe nye fællesskaber og komme hinanden ved.

Vi er optagede af at skabe et rum hvor vi kan mødes på tværs af generationer. Mange seniorer har værdifuld viden og stor erfaring med håndværk og reparationer, i cafeen kan den videregives til både børn, unge og voksne. Det er til gavn for alle med den slags samvær.

På den måde er cafeen et gratis mødested for byens borgere (man er også velkommen selvom man ikke bor her). Der er kage, kaffe og saftvand på kanden. Man kan dukke op i åbningstiden med et par bukser der skal lappes, en trøje der skal upcycles, en lynlås der skal skiftes eller man kan sidde med sit strikktøj og få inspiration til det næste projekt (fra det lille grønne bibliotek).

Vi søger nu midler til at skabe et gennemført og inspirerende miljø i lokalet. Akustikken er i dag dårlig og vi drømmer om gode opbevaringsløsninger og gode møbler at arbejde ved. Formålet med dette projekt er også at bygge videre på succesen med cafeen, og skabe et endnu bredere fællesskab. Vi forestiller os, at den nuværende målgruppe vil vokse betydeligt med denne udvidelse. Samtidig skaber det nyt liv og aktivitet i vores hal, i et lokale der før blev brugt til opbevaring. Vi søger til følgende leveret som en samlet løsning gennem firmaet TrÆls – suppleret med frivillig arbejdskraft::

- Ny indretning
- Akustikplader og belysning
- Reoler og anden opbevaring
- Symaskiner
- Støvsuger og stikdåser
- Håndvask
- Træværktøj og diverse reparationsudstyr

Ansøgning: Reparationscafe

Før

Efter

Cafeteria og Ungdomsklub

Beskrivelse af projektet og projektets formål

Ved hjælp af frivillige kræfter og fondsmidler blev det muligt at flytte skolens juniorklub over i byens hal og gøre den offentligt tilgængelig og gratis for alle områdets børn og unge fra 4. årgang og opefter. Klubben har åbent tre timer to hverdage om ugen og drives af frivillige. Projektet var i først omgang treårigt men allerede et halvt år inde i projektet, har succesen med tilbuddet ansporet til at fremtidssikre tilbuddet ved at registre det under den lokale idrætsforening med mulighed for kommunalt tilskud til driften.

I denne etape af projektet søges til optimering af de fysiske rammer med et mere moderne ungdomsmiljø og bedre akustik i hallens cafeteria, der er klubbens primære lokale. Vi har indraget de unge i processen og sikret deres medejerskab i at skabe fede rammer for unge mennesker. Samtidig skal cafeteriaet stadig kunne imødekomme stedets andre brugere og lokalet skal være alsidigt med mulighed for brætspilshygge, mødregrupper, kaffetid, fællesspisninger og madpakker.

At klubben er flyttet i Billum Hallen er led i et projekt om at skabe mere liv i og omkring hallen, der tidligere har stået tom og stille hen og været lukningstruet. Med installation af padelbaner, opstart af reparationscafé, ungdomsklub og Projekt Minispirerne med DGI er der nu dagligt liv og aktivitet i hallen, der igen er blevet et af byens helt centrale mødesteder, hvor generationer mødes og de unge tidligt får en hestesko ind i foreningslivet og mange flere stifter bekendtskab med glæden ved frivilligt arbejde.

Projektet er skabt af frivillige kræfter og med opbakning og finansiel støtte fra Sportium der ejer hallen.

Ansøgning: Cafeteria og Ungdomsklub

Før

Efter

Grøn sammenhængskraft i Billum – etape 1

Projektet skal skabe nyt liv i området mellem hal, skole og dagtilbud, som for få år siden var lukningstruet. Projektet bæres af frivillige kræfter og lokale samarbejder med fokus på bæredygtige løsninger. På længere sigt styrker projektet bosætning, foreningsliv og lokal sammenhængskraft – og viser, hvordan grøn omstilling kan vokse ud af fællesskab.

Klima- og miljømæssig bæredygtighed:

Vi prioriterer bæredygtighed højt i vores projekt på flere parametre. Når vi har projekter, der kræver nyt, arbejder vi sammen med firmaet TRÆIs, der bygger af genbrugsmaterialer, og vægter bæredygtighed og miljøhensyn højt i deres arbejde. De eksperimenterer og udvikler sig løbende i forhold til bæredygtighed i deres materialer, og arbejder efter værdier, der stemmer godt overens med vores egne. Som vi selv, prioriterer de gerne at bruge det der er frem for at skrotte alt og bygge helt nyt. Det overordnede mål med vores projekt, er netop at gøre Billum til en bæredygtig landsby. I den lokale Grønne Nabofællesskaber-gruppe, arbejder vi med stærke menneskelige fællesskaber som det vigtigste udgangspunkt for grøn omstilling og kollektiv ændring af gamle vaner til nye og grønnere vaner. Alle de mødesteder og aktiviteter vi søsætter har Grøn Sammenhængskraft i Billum som overordnet mål. Vi skal passe på mennesker og fællesskab, før vi kan få mennesker til at passe på klimaet.

Økonomisk bæredygtighed:

Når vi skaber nye mødesteder og tilbud, prioriterer vi højt, at nogle tilbud er gratis – og dem som ikke er ligger i foreningspriser der er lave. Det tager både hensyn til en bredere brugergruppe samt til den økonomiske bæredygtighed. Vi må ikke ende med at stå med en masse udgifter til drift eller vedligeholdelse. Dette sikrer vi primært ved at samarbejde med byens øvrige foreninger. Eksempelvis har vores reparationscafé til huse i af Friskolen lejede lokaler i Billum Hallen. Reparationscaféen har fuld brugsrettigheder og til gengæld deler vi så noget af vores udstyr og materialer med skolen samt stiller frivillige til rådighed til skolens Håndværk- og designtimer. Skolen betaler husleje, rengøring og varme/vand. Vores klub må også låne lokalerne gratis, ligesom vi låner den ud til foreninger som spejderklubber og Sorooptimisterne til 75 kr. for en aften.

Vores ungdomsklub er ved at blive oprettet som en underafdeling af vores idrætsforening, så den kan have til huse i byens hal, der driftes af kommunen. Det gør at vi kan søge kommunal tilskud til halleje. Det skaber aktivitet i hallen og et gratis tilbud på byens unge to eftermiddage i ugen.

Inden vi søsætter nye projekter træffer vi altid aftaler omkring fremtidigt vedligehold og drift med vores forskellige samarbejdspartnere. Og vi forsøger at få så mange foreninger og institutioner til at arbejde sammen, så vi er flere hænder at trække på.

Frivillighed:

Alle vores projekter er båret af byens frivillige. Frivillighed er noget, der i høj grad lever i vores lille landsby, der med sine 562 indbyggere har ca. 7-8 foreninger, hvor en masse lokale arbejder frivilligt på at udvikle byen, så her er rart at bo, og så den virker tiltrækkende på nye familier, der ønsker at være med til at løfte og nyde godt af frivilligheden i byen – herigennem sikrer vi også en bæredygtig fremtid for den udvikling vi skaber. Vi ønsker at det skal være nemt og trygt at være frivillig i vores lokalsamfund, og vi er flere ambassadører, der tager ansvar for at uddanne sig på forskellige niveauer inden for frivillighed. Også her arbejder vi aktivt med at prioritere de menneskelige fællesskaber højt. Det skal være så rart som muligt for så mange som muligt at deltage i vores arrangementer og projekter. Vi prioriterer at anerkende vores frivillige, så ingen indsatser går ubemærket hen, og så har vi ikke mindst fokus på at få børn og unge involveret i frivillighed og foreningsliv så tidligt som muligt.

Adgang:

Vi arbejder for at sikre lige adgangsforhold for alle borgere i vores tilbud. Vi tager blandt andet udgangspunkt i Nordea-fondens model Deltagelsesstjernen, og holder vores projekter op mod parametrene i stjernen; Relationer (det skal være rart at være med), Synlighed (informationen om tilbuddet skal nå ud til alle), Tilpasninger (hvis der er forhold, der udelukker visse borgere, forsøges det, så vidt det er muligt, tilpasset), Adgangsforhold (gratis parkering ved døren, handicapvenlige forhold, god akustik og mulighed for at trække sig) og ressourcer (det er gratis eller billigt). Når vi har projekter, der ikke imødekommer punkterne, er vi nysgerrige på, hvad vi kan gøre for at opnå dette. Indimellem er det små tilpasninger, der nemt kan udføres, andre gange kræver det indhentning af nye fondsmidler til forbedringer – som eksempelvis akustikloft eller lignende.

Økonomi:

Både i det konkrete projekt og overordnet set, lægger vi vægt på, at ingen skal udelukkes fra at benytte tilbuddene grundet manglende økonomiske ressourcer. Vores udendørs faciliteter placeres altid centralt med adgang for alle borgere. Det er gratis at komme i vores reparationscafé samt i vores ungdomsklub. Der kan begge steder købes kaffe, snacks og lignende til 5-10 kr., men man må også medbringe egen mad og drikke.

Fællesskab og relationer:

Med fællesskabet som højeste prioritet i vores projekter, er det netop målet, at de skal være med til at skabe og styrke relationer både inden for særlige målgrupper – eksempelvis børn og unge – og på tværs af generationer. Vi oplever i høj grad, at både vores reparationscafé og ungdomsklub gør dette. Ydermere skaber samarbejdet på tværs af foreninger også nye relationer, der fører til nye frugtbare projekter, hvor vi deles om ressourcer og kompetencer og finder sammen i nye frivillige arbejdsfællesskaber.

Udsatte grupper og inklusion:

Vi oplevede ret hurtigt, da vi startede vores reparations- og håndarbejdscafé op, at den tiltrak en gruppe udsatte lokale borgere, der ellers ofte holder sig fra sociale arrangementer grundet fysiske eller psykiske udfordringer. Det er netop sådan et fællesskab vi ønsker, og vi har sidenhen oplevet, at flere af disse personer efterfølgende er mødt op til andre arrangementer i byen, har tilbudt sig som frivillige i det omfang, det har været muligt for dem, og at de desuden virker til at føle sig mere hjemme i fællesskabet. Vi ønsker at vores tilbud skal være for alle, der har lyst til at være med. Derfor gør vi altid meget ud af at skabe trygge rum. Dette fremmer ikke kun trivslen hos den enkelte, men er også en virkelig god investering i arbejdet med at erhverve nye frivillige. Da frivilligt arbejde igen er befordrende for højere livskvalitet, kan man tale om at skabe et socialt bæredygtigt kredsløb.

Forebyggelse og tryghed:

Vi ønsker med vores projekter at forebygge ensomhed og isolation for flest mulige – især blandt børn, unge, ældre og enlige. Ydermere ønsker vi at forebygge polarisering og hård retorik og i stedet samle byens borgere på tværs af generationer i trygge sociale rum, hvor vi ser og mærker hinanden, lytter og får taletid. Vi ønsker at undgå at nogen ufrivilligt står udenfor fællesskabet eller ikke føler, de kan bidrage med noget. Eksempelvis gør vi en dyd ud af, at man sagtens kan være med i en forening uden at udføre et egentligt stykke arbejde – du har værdi for fællesskabet alene ved at være her.

Projektet i og omkring hallen skaber et gratis og offentligt mødested – som man altid kan søge hen til. Det er tryghedsskabende i et lille lokalsamfund.

Markedsførings-/kommunikationsplan

Grøn sammenhængskraft – etape 1

1. STRATEGISK MÅL

Målet er ikke kun synlighed. Det er også at:

- skabe lokal stolthed og ejerskab
- gøre projektet attraktivt for fonde, presse og besøgende
- positionere Billum som foregangslandsby for grøn fællesskabstækning
- tiltrække nye børnefamilier og frivillige kræfter

2. VISUEL IDENTITET

Vi har lavet en visuel identitet til projektet og vil forsøge at holde os til den, når vi kommunikerer omkring projektet.

Der er et logo, nogle faste farver og skrifttyper, som vi vil bruge i det omfang, det er muligt.

3. PRIMÆRE KANALER

Vores primære kommunikationskanaler er sociale medier og www.billum.dk.

Vi bruger Instagram, Facebook og www.billum.dk til at dele informationer om projektet – fra idé til færdigt projekt.

Vi deler stort og småt: projekttegninger, billeder fra byggeprocessen, information om modtagne fondsmidler, invitationer til frivillige arbejdsdage og infomøder om projektet.

Vi ønsker at lade processen være så åben som muligt for byens borgere og interesserede, for at skabe medejerskab i projektet.

Klubbørnene vil også lave videocontent om projektet, så vi ser udviklingen fra deres synsvinkel.

Billum Idrætsforening, Billum Sogneforening, Sportium og Billum Fribørneby deler desuden vores indhold på deres egne kanaler.

4. PRESSE OG SKILTNING

Presse: Undervejs i projektet sender vi pressemeddelelser til: JyskeVestkysten, Ugeavisen Varde og TV SYD.

Skiltning: Hvis vi når i mål med fondsmidlerne, sætter vi et skilt op: "Her vokser Grøn sammenhængskraft i Billum" med QR-kode til projektets underside på Billum.dk.

5. ARRANGEMENTER

Undervejs afholder vi mindre arrangementer som infoaftener, arbejdsdage og indvielse, der samtidig bruges til at skabe synlighed om projektet.

6. BILLUM.DK

Vi opretter en særskilt underside på Billum.dk.

Her samler vi ansøgning, projekttegninger, tidsplan, tak til fonde m.m.

Vi
i NATUREN

Grøn
SAMMENHÆNGSKRAFT
i Billum

Vi

fordyber os

sanker

bevæger os

forbinder os

lærer

dyrker mad

planter træer

bliver beskidte

griner

forundres

rykker klasseværelset ud

*mærker, at vi
er en del af
noget større*

synger

er aktive

samles

glædes

holder gudstjeneste

bliver stille

netværker

laver mad

dyrker idræt

*bygger tårnfalkekasser
og pindsvineboer*

laver kvashegn

mødes

taler

løber

fester

beder

skaber

*arbejder
sammen*

sammenhængskraft

sover

vandrer

laver bål

mediterer

*værner om dyr og
økosystemer*

fjoller

danser

bliver nysgerrige

føler os små

leger

føler at livet er stort

i NATUREN